

บทที่ 2

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 สรุปสาระสำคัญจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่ทำการศึกษาสามารถแบ่งออกเป็น 2 หมวด ได้แก่

2.1.1 งานวิจัยเกี่ยวกับกองค่า

วันทนา จันทร์สันติสกุล (2542) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการร้านค้าทองรูปพรรณของผู้บริโภค ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการใช้บริการร้านค้าทองรูปพรรณของผู้บริโภค และปัญหาที่ผู้บริโภคเผชิญที่ต่อการใช้บริการร้านค้าทองรูปพรรณ ทำการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญทั้งสิ้น 252 ตัวอย่าง ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพรรณนา เป็นหลัก โดยค่าสถิติที่ใช้ คือตารางแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ฐานนิยม และค่าเฉลี่ยตั่งน้ำหนัก ผลการศึกษาพบว่าลักษณะทั่วไปของผู้บริโภคที่เลือกใช้บริการร้านค้าทองส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงอายุระหว่าง 20 - 29 ปี โสด การศึกษาระดับ ปวส. ปวท. หรือเทียบเท่า รายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 5,001 - 10,000 บาท อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการร้านค้าทอง ประกอบด้วย ปัจจัยด้านการตลาด โดยผู้บริโภคจะให้ความสำคัญด้านราคามากที่สุด รองลงมา เป็นด้านผลิตภัณฑ์ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับรูปแบบสินค้าที่หลากหลายมากที่สุด รองลงมาคือมีการออกใบรับประทานเนื้อทองและน้ำหนักทอง ซึ่งเสียงของร้าน มีบริการรับทำทองตามสั่ง ซ่อมแซม - ขัดเงา และมีบริการจำนำทอง ส่วนปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ได้แก่ เน้นด้านการรักษาความปลอดภัยมากที่สุด ร้านค้าอยู่ในชุมชนเดินทางไปมาสะดวก มีที่จอดรถ ร้านกว้างขวางสะอาด เวลาเปิดปิดร้านสะดวกต่อการใช้บริการ เป็นด้าน ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด ได้แก่ การรับประทาน รับซื้อคืนในราคายุติธรรม สำหรับปัจจัยภายนอกอื่นๆ พบว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ มีผลมาก ส่วนปัจจัยภายนอกในด้านสังคม วัฒนธรรม และด้านจิตวิทยา พบว่ามีผลต่อผู้บริโภคน้อย สำหรับปัญหาที่ผู้บริโภคประสบในการใช้บริการ ได้แก่ ทองมีน้ำหนักไม่เต็ม ค่ากำเหน็จสูง เมอร์เซ็นต์ทองคำ มีสิ่งแปลงปอมเจือปนมาก ราคารับซื้อคืนต่ำ เป็นดัน นอกจากนี้ยังพบว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการใช้บริการร้านทองดังนี้ ไม่มีร้านประจำ ร้านค้าที่ใช้บริการส่วนใหญ่อยู่ในตลาดสด ก่อนซื้อมีการเปรียบเทียบราคา ใช้บริการส่วนใหญ่ในวันเสาร์ - อาทิตย์และวันหยุดนักขัตฤกษ์ ความถี่ในการใช้บริการ 7 - 12 เดือนต่อครั้ง สำหรับเกณฑ์ในการใช้บริการ พบว่าผู้

บริโภคส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับรูปแบบที่มีให้เลือกหลากหลายและราคาที่สามารถต่อรองได้ทางด้านลักษณะการใช้บริการส่วนใหญ่ซื้อไปเอง โดยรูปแบบที่เลือกส่วนมากเป็นสร้อยคอ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อครั้งอยู่ระหว่าง 3,000 - 5,000 บาท และมีความถี่ในการเปลี่ยนลวดลายโดยเฉลี่ย 2 - 3 ปี ต่อครั้ง

ศศิธร ตรีตราพันธ์ (2544) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของธุรกิจเกี่ยวกับทองคำในการเข้าสู่ระบบโครงสร้างการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มใหม่ ในจังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการตัดสินใจ ปัญหาและอุปสรรคในการเข้าสู่ระบบโครงสร้างการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มใหม่ของธุรกิจการค้าทองคำ รวมทั้งเพื่อใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการปรับปรุงประสิทธิภาพในการบริหารการจัดเก็บและการประชาสัมพันธ์ของกรมสรรพากร ขอบเขตการศึกษาจะศึกษาเฉพาะกลุ่มประชาชนที่เป็นผู้ประกอบการจัดหำเป็นภาษีมูลค่าเพิ่มจากธุรกิจการค้าทองคำที่อยู่ในเขตท้องที่ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 133 ราย ศึกษาโดยใช้แบบ จำลองโลจิททางเศรษฐกิจมาประยุกต์ใช้ในการทดสอบเพื่อวิเคราะห์ ส่วนตัวแพร่สารหรือปัจจัยที่คาดว่ามีผลต่อการตัดสินใจที่จะเข้าสู่ระบบโครงสร้างการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มใหม่ของผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าสู่ระบบของธุรกิจเกี่ยวกับทองคำ ได้แก่ จำนวนเงินรายได้ที่เพิ่งประเมินจากการจำหน่ายสินค้าและบริการ โดยเครื่องบันทึกการเก็บเงินจะช่วยควบคุมระบบการเงินให้ถูกต้อง

ฤทธิชัย กอศิริวราษฎร์ (2544) ได้ทำการศึกษาส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อผู้บริโภคในการเลือกซื้อเครื่องประดับอัญมณีจากร้านค้าอัญมณี ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อผู้บริโภคในการเลือกซื้อเครื่องประดับอัญมณีจากร้านค้าอัญมณี ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ การศึกษาระบบนี้ได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการออกแบบสอบถามผู้บริโภคชาวไทยที่ซื้อสินค้าเครื่องประดับสำเร็จรูปประเภททองคำและทองคำขาวที่มีอัญมณีเป็นองค์ประกอบหลักจากร้านค้าอัญมณี ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยทำการสุ่มตัวอย่าง จำนวน 208 ตัวอย่าง ด้วยวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ ผลการศึกษาพบว่าผู้บริโภคนิยมซื้อและเป็นเจ้าของแห่งเพชรตัวเรือนทองคำมากที่สุด โดยมีวัตถุประสงค์หลักคือในโอกาสพิเศษและเพื่อสะสมเป็นทรัพย์สิน ผู้บริโภคเป็นผู้ตัดสินใจเองในการซื้อ เครื่องประดับ ข้อมูลบ่าวสารเกี่ยวกับร้านค้าอัญมณีผู้บริโภคได้รับจากผู้ที่รู้จักและมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค ผู้บริโภคต้องการให้ร้านค้าอัญมณีเปิดบริการทุกวัน ส่วนใหญ่ไม่มีร้านค้าประจำร้านค้าอัญมณีที่ตั้งอยู่ในห้างสรรพสินค้าเป็นแหล่งที่ผู้บริโภคใช้บริการมากที่สุด ผู้

บริโภคส่วนใหญ่ทำการเปรียบเทียบคุณภาพและราคาก่อนตัดสินใจซื้อ และใช้เงินสดในการชำระเงิน บริการหลังการขายที่มีการใช้มากที่สุดคือการทำความสะอาดเครื่องประดับ สำหรับส่วนประสบทางการตลาดที่มีผลต่อผู้บริโภคในการเลือกซื้อเครื่องประดับอัญมณีจากร้านค้า พบว่า ด้านผลิตภัณฑ์ปัจจัยที่ผู้บริโภคให้ความสำคัญ ได้แก่ คุณภาพสินค้า การออกแบบรับประทาน มีสินค้าให้เลือกครบตามความต้องการ รูปแบบสินค้าที่ทันสมัย เป็นต้น ด้านราคาผู้บริโภคให้ความสำคัญของราคามาตรฐานค่า ราคาที่ต้องรับ ได้ มีป้ายแสดงราคากลาง กำหนดราคารับเปลี่ยนคืนในอัตราที่แน่นอน เป็นต้น ด้านการจัดจำหน่ายปัจจัยที่ผู้บริโภคให้ความสำคัญ ได้แก่ ร้านที่มีที่จอดรถ ไปมาสะดวก มีการรักษาความปลอดภัยเป็นอย่างดี เป็นต้น ด้านการส่งเสริมการตลาดปัจจัยที่ผู้บริโภคให้ความสำคัญ ได้แก่ การจัดทำเอกสารแนะนำสินค้า การให้คำปรึกษาและความรู้ด้านอัญมณี ผู้จัดจำหน่ายมีความรู้และสามารถแนะนำสินค้าได้เป็นอย่างดี การจัดแสดงสินค้าด้านหน้าร้านและภายในร้านมีความสวยงามโดดเด่น การบริการพิเศษหลังการขาย เป็นต้น

จิราภรณ์ จอมพันธุ์ (2545) ได้ทำการศึกษาการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของบริษัท ในอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ ระหว่าง พ.ศ. 2540 - 2544 มีวัตถุประสงค์เพื่อทำการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและปัญหาของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับภายในเขตพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน ระหว่างปี 2540 – 2544 ขอบเขตการศึกษาจะศึกษาจากงบการเงินของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับภายในเขตพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมลำพูน ที่ส่งงบการเงินให้กับสำนักงานทะเบียนการค้า จังหวัดลำพูน ในช่วงปี 2540 – 2544 ซึ่งมีจำนวนห้างสิบ ๕ บริษัท ที่ประกอบธุรกิจในอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับเพียงอย่างเดียวมิได้ประกอบธุรกิจร่วมด้วย โดยใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์ดังนี้ การวิเคราะห์เปรียบเทียบตามแนวโน้ม การวิเคราะห์เปรียบเทียบตามแนวคิด และการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน ในช่วงที่ทำการศึกษาพบว่า ถึงแม้ว่าอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับจะมีผลประกอบการโดยเฉลี่ยแล้วเกิดผลกำไรตาม แต่อุตสาหกรรมก็ยังประสบปัญหาในเรื่องสมรรถภาพในการทำกำไรอยู่ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมเจียระไนเพชรที่ต้นทุนการบริการส่วนใหญ่ เป็นต้นทุนเกี่ยวกับค่าแรงที่นับวันแนวโน้มของอัตราค่าจ้างก็ยิ่งสูงขึ้น หากจะทำให้ต้นทุนการผลิตของอุตสาหกรรมมีสัดส่วนที่ลดลง อุตสาหกรรมควรที่จะต้องวางแผนในการเพิ่มผลผลิตต่อแรงงานให้มากขึ้น ส่วนอุตสาหกรรมเครื่องประดับพบว่าประสบปัญหาในเรื่องราคาวัสดุคิบ การต่อรองราคาจากลูกค้า แนวโน้มของต้นทุนแรงงานที่สูงขึ้น การบริหารลูกหนี้และสินค้าคงเหลือ เป็นต้น นอกจากนี้ยังพบว่าอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับยังต้องประสบกับปัญหาการขาดแคลนแรงงาน โดยเฉพาะแรงงานที่เป็นช่างฝีมือ การไม่สามารถกำหนดราคาได้เองของ

บริษัทที่มีบัญชแม่อยู่ต่างประเทศ และผลกระทบจากปัจจัยภายนอก เช่น การเกิดสงครามซึ่งจะกระทบต่อการสร้างรายได้ของอุตสาหกรรม เช่นกัน เนื่องจากผู้บริโภคจะมีความระมัดระวังในการใช้จ่ายสินค้ามากขึ้นเพื่อการใช้จ่ายสินค้าอัญมณีเป็นการใช้จ่ายสินค้าฟุ่มเฟือย

พรบ.ชลิต สุดดีพงษ์ (2545) ได้ทำการศึกษาเรื่องการดำเนินงานของธุรกิจร้านค้าทองรูปพรรณ ในอันเดือนเมือง จังหวัดลำพูน มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาการดำเนินงาน ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการออกแบบสอบถาม จำนวน 16 ราย ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ จำนวนร้อยละที่เฉลี่ยต่อหน้าหนัก ผลการศึกษาพบว่าธุรกิจส่วนใหญ่ดำเนินงานในลักษณะกิจการเจ้าของคนเดียว ดำเนินงานมาเป็นระยะเวลาตั้งแต่ 1 - 5 ปี แต่มากกว่า 15 ปี ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับป्रถวนฯลฯ ภาระงานขายสินค้าเป็นแบบค้าปลีก มีทำเลที่ตั้งอยู่ใกล้ตลาดสดและแหล่งชุมชนหนาแน่น ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เข้าร่วมเป็นสมาชิกชุมชนผู้ค้าทองในจังหวัดลำพูน ผลศึกษาการดำเนินงานในแต่ละร้าน สรุปผลได้ ดังนี้ ด้านการจัดการมีการวางแผนงานล่วงหน้าในระยะสั้น โครงสร้างองค์กรเป็นแบบไม่เป็นทางการ ส่วนใหญ่เป็นญาติพี่น้องกัน พัฒนาและฝึกอบรมโดยการให้คำแนะนำและสอนงาน จ่ายค่าตอบแทนเป็นค่าจ้างรายเดือนมีโบนัสเพิ่มเติม ควบคุมผลการปฏิบัติงานโดยเทียบการทำงานกับมาตรฐานที่วางไว้และใช้ปริมาณการผลิตหรือการขายเป็นตัววัด ด้านการผลิตและการจัดซื้อ ผู้ประกอบการไม่มีโรงงานผลิตเป็นของตนเอง สินค้าซื้อมาจากร้านทองขายส่งและขายปลีกในกรุงเทพฯ วางแผนการจัดซื้อโดยใช้หลักด้านระยะเวลา ไม่มีการทำสัญญาซื้อขายคงกันด้วยว่าจะใช้ราคาสินค้าอ้างอิงตามราคาทอง ณ วันที่คงกัน ด้านการตลาดจะให้ความสำคัญในส่วนประสมทางการตลาดคือด้านการจัดจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ ราคา และการส่งเสริมการตลาดตามลักษณะ ลูกค้านิยมซื้อต่อขาย และสั่งทำจำนวนมากที่สุด ผู้ประกอบการให้ความสำคัญด้านคุณภาพและเปอร์เซ็นต์ของทองมากที่สุด รองลงมาคือรูปแบบ ลวดลาย และตรายี่ห้อของสินค้า สินค้าจะแตกต่างจากคู่แข่งก็คือลวดลาย แต่ราคาสินค้ามีราคาใกล้เคียงกัน มีการแยกของแรม ลดราคา และบริการซ่อมเป็นการส่งเสริมการขาย ด้านบัญชีและการเงิน ทางร้านบันทึกข้อมูลทางบัญชีแบบจัดทำเอง โดยใช้สมุดบันทึกแต่บางแห่งบันทึกในคอมพิวเตอร์ มีการวางแผนทางการเงินโดยการวิเคราะห์ทางการเงิน งบการเงินที่ทำคืองบกำไรขาดทุนและงบรายรับ - รายจ่าย ใช้เงินทุนหมุนเวียนเป็นเงินมากกว่า 1,500,000 บาทต่อเดือน มีแหล่งเงินทุนทั้งระยะสั้นและระยะยาวจากสถาบันการเงินต่างๆ ด้านสิ่งแวดล้อมขององค์กร ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานที่เป็นสิ่งแวดล้อมทั่วไป คือด้านเศรษฐกิจ สถานการณ์ในต่างประเทศ การเมืองและกฎหมาย ส่วนสิ่งแวดล้อมภายในที่มีผลกระทบ ได้แก่ คู่แข่ง ลูกค้า ผู้จัดจำหน่ายสินค้า เป็นต้น ส่วนสิ่งแวดล้อมภายในที่มีผลกระทบ ได้แก่ พนักงานและเจ้าของกิจการ

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน เป็นต้น ปัญหาด้านการจัดการ ได้แก่ การควบคุมการทำงานของพนักงานทำได้ยาก ไม่มีการระบุขอบเขตของงาน และการมอบหมายงาน ไม่ชัดเจนແเนื่องจาก เป็นต้น ปัญหาด้านการจัดซื้อ ได้แก่ ต้นทุนสูง ความเสี่ยงในการเดินทางไปซื้อสินค้า เป็นต้น ปัญหาด้านการตลาด ได้แก่ มีร้านทองในพื้นที่เดียวกันจำนวนมาก การแข่งขันสูงทำให้ต้องลดค่า กำหนด เป็นต้น ปัญหาด้านบัญชีและการเงิน ได้แก่ ความเสี่ยงจากการผันผวนของราคากองค้าในตลาดโลกที่พันผวนตลอดเวลา เป็นต้น ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมภายนอก ได้แก่ ภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทยไม่ฟื้นตัวซึ่งส่งผลกระทบต่อยอดขาย เป็นต้น

ภัตรพิมพ์ พิมพ์ภัตรยศ (2546) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคสินค้าเครื่องประดับอัญมณีในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภค โดยเน้นปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อและกระบวนการตัดสินใจซื้อเครื่องประดับอัญมณีของผู้บริโภค ห้องคิณและนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริโภคในห้องคิณและนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ใช้บริการร้านจำหน่ายอัญมณีที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง และไม่ได้ตั้งอยู่ในห้างสรรพสินค้าหรือศูนย์การค้า จำนวน 350 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงพรรณนา หากวามที่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริโภคนิใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องประดับอัญมณีประเภทสร้อยคอเป็นอันดับแรก ซึ่งเป็นเครื่องประดับอัญมณีที่ตัวเรือนทำจากทองคำขาว และประกอบจากแร่อัญมณีที่มีค่าที่เป็นเพชร ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการเลือกซื้อเครื่องประดับอัญมณี ได้แก่ คุณภาพ พนักงานมีความซื่อสัตย์และจริงใจต่อถูกค้า ความสะดวกในการเดินทาง ราคาเหมาะสมกับคุณภาพ การจัดระบบรักษาความปลอดภัย การให้บริการถูกค้าด้วยความเสมอภาค การให้ส่วนลดของแต่ละห้องพักในช่วงเทศกาลต่างๆ และเทคโนโลยีในการผลิตเครื่องประดับและอัญมณี ด้านกระบวนการตัดสินใจซื้อมักมีเหตุผลในการซื้อเพื่อใช้เอง ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับร้านจำหน่ายจากครอบครัวบุคคลอื่น ก่อนการตัดสินใจซื้อ จะทำการสำรวจร้านจำหน่าย และหาข้อมูลเพิ่มเติมประมาณ 1 - 2 สัปดาห์ เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพ ตักษณะ และราคางานแต่ละร้าน กรณีไม่ได้ใช้บริการอื่น โดยมีเหตุผลคือร้านมีรูปแบบที่ต้องการอยู่แล้ว แต่กรณีที่ใช้บริการอื่นๆ เพราะต้องการ ได้แบบเครื่องประดับอัญมณีที่ต้องการ ส่วนการบริการหลังการซื้อ ได้แก่ การทำความสะอาดสินค้า เป็นต้น

ภาณุพันธุ์ จิตต์กุลคานทร์ (2546) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการส่งออกสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับไทยไปประเทศญี่ปุ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยต่างๆ ที่อาจมีผลต่อการนำเข้าสินค้าในกลุ่มอัญมณีและเครื่องประดับจากประเทศไทย โดยศึกษาแบบจำลองการนำเข้า

สินค้าอัญมณีและเครื่องประดับไทยของประเทศญี่ปุ่น โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิรายเดือนในช่วงปี ค.ศ. 1998 – 2002 จากสมาคมผู้ค้าอัญมณีและเครื่องประดับญี่ปุ่น ธนาคารแห่งญี่ปุ่น และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง จากการศึกษาความสัมพันธ์ในระยะสั้นและระยะยาวของการส่งออกสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับจากไทยไปประเทศไทย โดยใช้แบบจำลองการนำเข้าอัญมณีของญี่ปุ่นจากไทย ได้แก่ เพชร ทับทิม ไพลิน นรกด พลอย เครื่องประดับทองคำขาว และเครื่องประดับทองคำ พบร่วมกับแบบจำลองมีความสัมพันธ์ทึ้งในระยะสั้นและระยะยาวกับตัวแปรราคาของอัญมณีแต่ละประเภท ส่วนวิธีการศึกษาวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares: OLS) พบว่าความยึดหยุ่นต่ออุปสงค์ของการนำเข้าเพชร เครื่องประดับทองคำขาว และเครื่องประดับทองคำ ต่อราคาน้ำเงินได้มีเพียงตัวแปรรายได้เท่านั้นที่มีสัมประสิทธิ์ของความยึดหยุ่นเป็นไปตามทฤษฎีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนความยึดหยุ่นต่ออุปสงค์การนำเข้าทับทิม ไพลิน นรกด และพลอย ต่อราคาน้ำเงินได้ทึ้ง ราคาน้ำเงินได้มีสัมประสิทธิ์ของความยึดหยุ่นเป็นไปตามทฤษฎีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สุจิตรา มนตรีกุศล (2546) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยการตลาดที่มีผลต่อผู้บริโภคในการเลือกใช้บริการร้านค้าทองรูปพรรณ ในจังหวัดลำปาง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ปัจจัยการตลาดที่มีผลต่อผู้บริโภคในการเลือกใช้บริการร้านค้าทองรูปพรรณ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการออกแบบสอบถามถูกก้าจำนวน 310 ราย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และค่าเฉลี่ย ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงอายุระหว่าง 30 – 39 ปี การศึกษาระดับปวช. สมรสแล้ว รายได้ต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท ประกอบอาชีพ พนักงานบริษัทและพนักงานรับจ้าง ผู้บริโภค มีพฤติกรรมการใช้บริการร้านทองดังนี้ คือส่วนใหญ่ ไม่มีร้านประจำ มีการเปรียบเทียบราคา ก่อนซื้อ ใช้บริการในวันทำงานช่วง 9:00 – 11:00 น. ความถี่ในการใช้บริการ 2 – 3 ปีต่อครั้ง ด้านลักษณะการซื้อส่วนใหญ่ส่วนใหญ่ ใส่่อง สร้อยคอเป็นที่นิยมมากที่สุด ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อครั้งอยู่ระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท ความถี่ในการเปลี่ยนลวดลายโดยเฉลี่ย 2 – 3 ปีต่อครั้ง เกณฑ์ในการใช้บริการร้านทองพบว่า ให้ความสำคัญกับการลด แลก แจก แคม และราคาน้ำเงินที่ต่อรองได้ ปัจจัยการตลาดที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการ โดยเรียงตามลำดับ ได้แก่ ปัจจัยทางด้านพนักงานขาย ราคา กាលกัณฑ์ - การจัดแสดงสินค้า 服务质量 การบริการ การส่งเสริมการตลาด ผลิตภัณฑ์ และสถานที่จัดจำหน่าย

2.1.2 งานวิจัยเกี่ยวกับการพยากรณ์ด้วยวิธีเชิงร่องรอย

คชาฤทธิ์ สิทธิภูต (2540) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมราคาและการพยากรณ์ราคาสินค้าเกษตรที่สำคัญ กรณีศึกษา: ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ข้าวโพด กุ้งกุลาดำ โดยวิเคราะห์และพยากรณ์การเคลื่อนไหวของราคาสินค้าด้วยแบบจำลอง ARIMA จากการศึกษาพบว่าการส่งผ่านราคาจากตลาดส่งออกมายังตลาดระดับขายส่งกรุงเทพฯ ของสินค้าที่ศึกษาเกือบทุกประเภทมีประสิทธิภาพ ด้วยค่าความยึดหยุ่นของการส่งผ่านราคา อยู่ในช่วง $0.8658 - 0.9336$ แต้มันสำปะหลังเป็นเพียง 0.3382 เท่านั้น สำหรับการส่งผ่านราคาจากตลาดขายส่งไปยังเกษตรกรพบว่า ยางพารามันสำปะหลัง และกุ้งกุลาดำ มีประสิทธิภาพสูงด้วยค่าความยึดหยุ่นของการส่งผ่านราคาอยู่ในช่วง $0.9487 - 0.9968$ ส่วนข้าวและข้าวโพดเป็นเพียง 0.453 และ 0.7568 ตามลำดับ จากการศึกษาแบบจำลอง ARIMA ของราคาสินค้าข้าวต้นพบว่าอนุกรมเวลาของทุกราคาสามารถปรับให้เป็นอนุกรมเวลาที่มีเสถียรภาพได้ สามารถนำไปใช้พยากรณ์ราคาในอนาคตได้ ราคาสินค้าทุกชนิดมีแนวโน้มที่สูงขึ้น นอกเหนือจากน้ำมันข้าวเปลือกที่เกษตรกรได้รับและราคاخ้าวโพดขายส่งตลาดกรุงเทพฯ มีตักษณ์เคลื่อนไหวตามฤดูกาลที่ค่อนเวลาแบบ 12 เดือน สำหรับราคากลางมันสำปะหลังที่เกษตรกรได้รับและราคามันอัดเม็ดขายส่งกรุงเทพมีลักษณะการเคลื่อนไหวแบบวัฏจักรกินเวลา 16 เดือน ส่วนราคากุ้งกุลาดำจะเคลื่อนไหวแบบฤดูกาลเพียง 5 เดือน

Machado และ Margarido (2543) ได้ทำการศึกษาการส่งผ่านราคาของถั่วเหลืองที่มีคุณลักษณะเดียวกับข้าวที่องค์กรนาโนบีตี้บ้านนา (Seasonal Price Transmission in Soybean International) ศึกษาและวิเคราะห์ถึงคุณลักษณะของสินค้าที่เข้ากับฤดูกาล เช่น ถั่วเหลือง รวมทั้งความสัมพันธ์กับราคาที่ผันผวนเนื่องมาจากการผลิตในตลาดโลก ทำการเปรียบเทียบราคาของถั่วเหลืองใน 3 ตลาด ได้แก่ ตลาดของเมืองรองต่อรัฐ ตลาดของเมืองซิคาโกร และตลาดของประเทศบรasil และอาเจนตินา เนื่องจากเป็นตลาดแรกที่มีการนำเข้าถั่วเหลืองจากประเทศสหรัฐอเมริกาและกลุ่มทางอเมริกาได้ ได้แก่ ประเทศบรasil และอาเจนตินา โดยใช้แบบจำลองทางเศรษฐกิจ คือ ARIMA เป็นเครื่องมือวิเคราะห์ ผลการศึกษาพบว่า ราคาในตลาดของกลุ่มประเทศในยุโรปจะมีความผันผวนน้อยกว่าในกลุ่มของสหรัฐอเมริกาและอเมริกาใต้ เนื่องจากฤดูกาลของการปลูกถั่วเหลืองในภูมิภาคอเมริกาเหนือจะเริ่มจากเดือนกันยายน – พฤศจิกายน และในภูมิภาคอเมริกาใต้จะมีช่วงการปลูกที่แตกต่างกัน โดยเริ่มจากเดือนกุมภาพันธ์ – กันยายน ทำให้ในประเทศสหรัฐอเมริกาหรือประเทศในกลุ่มอเมริกาใต้จะมีราคาของถั่วเหลืองที่เข้ากับฤดูกาล ขณะเดียวกันประเทศในกลุ่มประเทศในยุโรปซึ่งเป็นประเทศนำเข้ากับมีความผันผวนทางราคาที่น้อยกว่าในภูมิภาคข้างต้น เนื่องจากการนำเข้าถั่วเหลืองจากทั้ง 2 ภูมิภาคข้างต้นเมื่อหมดฤดูกาลจากสหรัฐอเมริกา

ก็จะเปลี่ยนนานเข้าจากทางอเมริกาได้แทน ทำให้อุปทานอยู่ในปริมาณที่ค่อนข้างคงที่ ทำให้ราคาในกลุ่มของทางสหภาพฯ ประเมินค่าความผันผวนน้อยกว่าในอเมริกาเนื่องจากต้นที่เปลี่ยนมาได้

จิตรากรณ์ ผั้นศรี (2547) ได้ทำการศึกษาการพยากรณ์ราคส่งออกข้าวโดยวิธีอาร์มานี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบและพยากรณ์ราคส่งออกข้าวของไทย ในการวิเคราะห์จะใช้ข้อมูลราคส่งออกข้าวเป็นรายเดือน ในช่วงเดือนกรกฎาคม 2531 – ธันวาคม 2546 จำนวน 192 ตัวอย่าง จากการศึกษาค่าต่างประเทศ วิธีการศึกษาจะทดสอบความนิ่งของข้อมูล โดยใช้วิธีการทดสอบ Unit Root และกำหนดรูปแบบอาร์มานีด้วยวิธีของ Box – Jenkins ผลการทดสอบ Unit Root พบว่าข้อมูลการส่งออกข้าวมีลักษณะไม่นิ่งจึงต้องทำการทดสอบค่าต่อเรลโล่แกรมได้ แบบจำลองที่เหมาะสมโดยใช้ AR(1) AR(19) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.360 และ 0.228 ตามลำดับ และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 1% สำหรับผลการทดสอบความถูกต้องพบว่า ค่าประมาณการของค่าความคลาดเคลื่อนมีลักษณะเป็นเชิงสุ่ม (White Noise) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 10% จากค่ารากที่สองของค่าเฉลี่ยค่าความคลาดเคลื่อนกำลังสองและค่า Theil's Inequality Coefficient ที่มีค่าต่ำสุด จะได้ว่าแบบจำลอง AR(1) AR(19) มีความเหมาะสมที่สุด เมื่อเทียบกับ แบบจำลองอื่นๆ ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้จึงนำแบบจำลอง AR(1) AR(19) ไปพยากรณ์ราคส่งออกข้าว ในช่วงเดือนกรกฎาคม - เมษายน 2547 ได้ค่าเท่ากับ 205 204 202 และ 201 เหรียญสหรัฐต่otent ตามลำดับ สรุปได้ว่า แบบจำลอง AR(1) และ AR(19) สามารถอธิบายค่าประมาณการได้ใกล้เคียง กับค่าข้อมูลจริง และมีความเหมาะสมที่จะใช้ในการพยากรณ์ ดังนั้น ผลพยากรณ์ที่ได้จากแบบจำลองอาร์มานีในการศึกษาครั้งนี้น่าจะเป็นประโยชน์ต่อบุคคลทั่วไป ในการนำไปใช้เพื่อประกอบการตัดสินใจในการดำเนินงาน และสามารถประยุกต์ใช้กับการศึกษาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องต่อไป

ชิดชนก วงศ์เครือ (2547) ได้ทำการศึกษาการพยากรณ์ดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง โดยวิธี อาร์มานี มีวัตถุประสงค์เพื่อพยากรณ์ดัชนีราคาวัสดุก่อสร้างในอนาคตด้วยวิธีอาร์มานี ใช้ข้อมูลดัชนีราคาวัสดุก่อสร้างรวมของประเทศไทยรายเดือนจากสำนักดัชนีการค้า กระทรวงพาณิชย์ระหว่างปี 2538 – 2546 จากการศึกษาพบว่าข้อมูลดัชนีราคาวัสดุก่อสร้างมีลักษณะนิ่งเมื่อหาผลต่างอันดับหนึ่ง การหาแบบจำลองที่เหมาะสมสำหรับการพยากรณ์ดัชนีราคานอนคาด จากการพิจารณาค่าต่อเรลโล่แกรมพบว่าแบบจำลองที่เหมาะสม ได้แก่ แบบจำลอง AR(1) MA(13) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ 0.317267 และ -0.288016 ตามลำดับ และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 1% เมื่อทดสอบความถูกต้อง ของแบบจำลองพบว่าทุกแบบจำลองมีลักษณะเป็น White Noise ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 10% โดยพิจารณาจากค่ารากที่สองของค่าเฉลี่ยค่าความคลาดเคลื่อนกำลังสองและค่า Theil's

Inequality Coefficient ที่ต่ำสุด เมื่อนำแบบจำลองมาทำการพยากรณ์ดัชนีราคาวัสดุก่อสร้างตั้งแต่เดือนมกราคม – มีนาคม 2547 ได้ดัชนีราคา 140.6205 140.7420 และ 140.5509 ตามลำดับ

ชีวิน กันชาอ้าย (2547) ได้ทำการศึกษาการพยากรณ์ราคายางพาราโดยวิธีอเรี่ยนา โดยพยากรณ์ราคายางพารา 2 ชนิด คือ ราคายางพาราแผ่นร่มควันชั้นหนึ่ง (RSS1) และราคายางพาราแผ่นร่มควันชั้นสาม (RSS3) ใช้ข้อมูลรายเดือนตั้งแต่ปี 2538 – 2546 รวมทั้งถึง 108 ข้อมูล มีวัตถุประสงค์การศึกษาเพื่อพยากรณ์ยางพารารายเดือนด้วยแบบจำลองอเรี่ยนา จากการศึกษาพบว่า ใน การทดสอบ Unit Root ผลปรากฏว่าค่าทดสอบทางสถิติที่ระดับของราคายางพาราทั้งสองไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ค่าทดสอบทางสถิติในระดับผลต่างที่ 1 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 1% แสดงว่า RSS1 และ RSS3 มีลักษณะนิ่ง จากผลการทดสอบ Unit Root ของ RSS1 และ RSS3 ผลการตรวจสอบค่าเฉลี่ย โอลแกร์มผลปรากฏว่าแบบจำลอง AR(1) MA(1) MA(2) ของข้อมูล RSS1 และข้อมูล RSS3 มีความหมายเหมือนกัน ค่าสัมประสิทธิ์ของ RSS1 คือ -0.728316 0.657860 และ -0.216642 ตามลำดับ และค่าสัมประสิทธิ์ของ RSS3 คือ -0.72611 0.655892 และ -0.214904 ตามลำดับ อ่ายมีนัยสำคัญที่ 1% เมื่อทำการตรวจสอบความถูกต้องของแบบจำลองพบว่า แบบจำลองมีลักษณะเป็น White Noise มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 1% แบบจำลอง AR(1) MA(1) MA(2) ของข้อมูล RSS1 และ ข้อมูล RSS3 ให้ค่า Root Mean Squared Error (RMSE) และ Theil's Inequality Coefficient (U) ที่ต่ำที่สุด ดังนั้นแบบจำลองดังกล่าวจึงมีความหมายเหมือนกันที่สุดในการพยากรณ์ราคายางพาราของ RSS1 และ RSS3 ในอนาคต ซึ่งราคาในอนาคตของ RSS1 ระหว่างเดือนมกราคม – มีนาคม 2547 เท่ากับ 52.05 50.94 และ 51.85 บาท/กิโลกรัม ตามลำดับ และราคาในอนาคตของ RSS3 ระหว่างเดือนมกราคม – มีนาคม 2547 เท่ากับ 50.89 49.79 และ 50.69 บาท/กิโลกรัม ตามลำดับ

เบญจพร อุ่สมบติชัย (2547) ได้ทำการศึกษาการพยากรณ์ราคาก่อเนื้อโดยวิธีอเรี่ยนา มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ ศึกษาถึงลักษณะโครงสร้างการผลิตและการตลาด ไก่เนื้อในประเทศไทย และพยากรณ์ราคาก่อเนื้อโดยใช้แบบจำลองอเรี่ยนา ซึ่งแบ่งเป็น 2 ชนิด คือ ราคาก่อเนื้อชนิดเนื้ออกอุดกระดูกและเนื้อสันใน โดยใช้ข้อมูลรายสัปดาห์ตั้งแต่วันที่ 17 กรกฎาคม 2544 – วันที่ 26 พฤษภาคม 2546 รวมทั้งถึง 135 ข้อมูล ซึ่งได้จากการรวบรวมของสมาคมผู้ผลิต ไก่เพื่อการส่งออก แห่งประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่าราคาก่อเนื้อไก่ชนิดเนื้อออกอุดกระดูกและเนื้อสันใน มีลักษณะไม่นิ่งแต่ภายในหลังจากการหาผลต่างอันดับที่ 1 พบร้าข้อมูลนิ่งที่ระดับ I(1) ทั้งนี้จากการพิจารณาค่าออลโอลแกร์มพบว่ารูปแบบของอเรี่ยนา $(1,1,1)$ และอเรี่ยนา $(2,1,0)$ มีความหมายมากที่สุดที่จะเป็นตัวแทนของราคาก่อเนื้อชนิดเนื้อออกอุดกระดูกและเนื้อสันใน ตลอดจนผลการทดสอบ

ด้วยวิธีที่ (*t* - Statistic) พบว่ามีค่าทางสถิติแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญและด้วยวิธี Box - Pierce พบว่ามีค่าทางสถิติไม่เท่ากับศูนย์ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 10 อีกทั้งการศึกษาในครั้งนี้ได้ใช้ค่า Root Mean Squared Error (RMSE) และ Theil's Inequality Coefficient มาใช้เปรียบเทียบแบบจำลอง เพื่อที่จะหาความแม่นยำในการพยากรณ์และสามารถสรุปได้ว่ารูปแบบของอารีนา (1,1,1) และอารีนา (2,1,0) มีค่า RMSE และ Theil's Inequality Coefficient ที่ต่ำกว่าแบบจำลองอื่น ด้วยสาเหตุที่แบบจำลองทั้งสองข้างต้นมีค่าความคลาดเคลื่อนที่ต่ำที่สุดและความสามารถในการพยากรณ์ที่ถูกต้องด้วยวิธีอารีนา ทำให้ได้ผลการพยากรณ์ที่มีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกันกับข้อมูลจริง จึงเป็นผลให้ราคายางจากแบบจำลองอารีนาสามารถที่จะนำไปใช้ประโยชน์จริงในการตัดสินใจและวางแผนในทางธุรกิจ

เปรมา จันทบุตร (2547) ได้ทำการศึกษาการพยากรณ์ราคาส่งออกนำ้ตาลทราย โดยวิธีอารีนา วัดคุณประสิทธิ์ของการศึกษาในครั้งนี้ คือการพยากรณ์ราคาส่งออกนำ้ตาลทรายของประเทศไทย ซึ่งแบ่งเป็น 2 ชนิด ได้แก่ ราคาส่งออกนำ้ตาลดิบและนำ้ตาลทรายขาว โดยใช้ข้อมูลรายเดือนตั้งแต่เดือนมกราคม 2537 - เดือนกุมภาพันธ์ 2547 รวมทั้งสิ้น 122 เดือน ซึ่งเก็บข้อมูลจากกระทรวงพาณิชย์ พบว่าราคาน้ำตาลดิบและน้ำตาลทรายส่งออกมีลักษณะไม่นิ่ง จึงต้องมีการหาผลต่างจำนวน 1 ครั้ง หรือที่ I(1) และเมื่อมีการพิจารณาค่าเรอลโกลแกรมของข้อมูลผลที่ได้คือ แบบจำลอง MA(1) MA(17) SMA(12) มีความเหมาะสมมากที่สุดที่จะเป็นตัวแทนของราคาส่งออกนำ้ตาลดิบ และแบบจำลอง AR(30) MA(30) มีความเหมาะสมที่จะเป็นตัวแทนของราคาน้ำตาลทรายขาว นอกจากนี้เมื่อพิจารณาค่า Root Mean Squared Error (RMSE) และ Theil's Inequality Coefficient พบว่าแบบจำลองทั้งสองมีค่า RMSE และ Theil's Inequality Coefficient ต่ำที่สุด ซึ่งหมายความว่าแบบจำลองทั้งสองมีความแม่นยำในการพยากรณ์ และมีความเหมาะสมที่จะนำมาใช้กับข้อมูลที่แท้จริง ได้ แบบจำลองนี้แสดงให้เห็นว่าทิศทางของอนุกรมเวลาระหว่างข้อมูลราคาก็แท้จริงและข้อมูลราคาก็ประมาณขึ้นมาทิศทางขึ้นลงไปในทางเดียวกัน จึงทำให้ราคาก็พยากรณ์สามารถที่จะช่วยในการตัดสินใจของผู้ผลิตรถหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมนี้ได้

วนิสรา ปัญญาเรือง (2547) ได้ทำการศึกษาการพยากรณ์ปริมาณการซื้ออาหารจากฝ่ายโภชนาการระหว่างประเทศไทย บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) จากการศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะพยากรณ์ปริมาณการซื้ออาหารจากฝ่ายโภชนาการระหว่างประเทศไทย บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ซึ่งแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้ คือเครื่องการบินไทย และ เครื่องถูกค้าต่างประเทศ โดยใช้ข้อมูลรายเดือนตั้งแต่ปี ค.ศ. 1999 - 2003 รวมทั้งสิ้น 60 ข้อมูล โดยใช้แบบจำลองอารีนาซึ่ง

จะศึกษาด้วยวิธี Box – Jenkins ผลการศึกษาพบว่าแบบจำลอง AR(2) AR(3) MA(3) มีความหมายมากที่สุดสำหรับใช้พยากรณ์ข้อมูลของเครื่องการบินไทย และแบบจำลอง AR(12) MA(1) มีความหมายสมนากที่สุดสำหรับใช้พยากรณ์ข้อมูลของเครื่องถูกค้าต่างประเทศ เนื่องจากแบบจำลองทั้งสองให้ค่า Root Mean Squared Error (RMSE) และ Theil's Inequality Coefficient ที่ต่ำที่สุด และพบว่าทิศทางแนวโน้มการขึ้นลงของราคาระหว่างอนุกรรมเวลาที่เป็นข้อมูลจริงและอนุกรรมเวลาที่ประมาณขึ้นพบว่ามีทิศทางการขึ้นลงไปในทางเดียวกัน

สรุปโดย เสนอวันที่ (2547) ได้ทำการศึกษาการพยากรณ์ราคาถุงกุล่าคำโดยวิธีอาร์มา ทำการพยากรณ์ถุงกุล่าคำขนาดใหญ่ 15 - 30 ตัว/กิโลกรัมและขนาดกลาง 31 - 40 ตัว/กิโลกรัม ใช้ข้อมูลรายเดือนตั้งแต่เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2531 ถึงกันยายน พ.ศ. 2546 โดยใช้ทั้งหมด 183 เดือน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการพยากรณ์อนุกรรมเวลาของราคากุล่าคำที่เกย์ตระร้าย ได้ของประเทศไทยด้วยแบบจำลอง ARIMA ในกรณีเคราะห์ยังใช้การทดสอบ Unit Root เพื่อทดสอบความนิ่งของอนุกรรมเวลา พบร่วมข้อมูลราคาถุงกุล่าคำขนาดใหญ่มี Unit Root มีค่า Lag Length ที่ 2 และ 0 อนุกรรมเวลาไม่ลักษณะนิ่งเมื่อทำผลต่างอันดับที่ 1 ส่วนการทดสอบ Unit Root ของกุล่าคำขนาดกลางพบว่ามี Unit Root ที่ Lag Length ที่ 0 อนุกรรมเวลาไม่ลักษณะนิ่งเมื่อทำผลต่างอันดับที่ 1 หลังจากทดสอบ Unit Root ใช้แบบจำลองอาร์มาในการพยากรณ์อนุกรรมเวลาราคาถุงกุล่าคำรายเดือนโดยวิธี Box – Jenkins ผลการศึกษาพบว่าแบบจำลองที่เหมาะสมสำหรับถุงกุล่าคำขนาดใหญ่ คือ MA(2) MA(9) และแบบจำลองที่เหมาะสมสำหรับถุงกุล่าคำขนาดกลาง คือ AR(1) AR(35) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 1% และได้ค่าของรากที่สองของค่าเฉลี่ยค่าความคาดเคลื่อนกำลังสอง และ Theil's Inequality Coefficient ที่มีค่าต่ำสุดจากแบบจำลองอื่นๆ และได้ราคาพยากรณ์ของถุงกุล่าคำต่อวันหนึ่ง 3 เดือน ตั้งแต่เดือนตุลาคม - ธันวาคม 2546 โดยราคาถุงกุล่าคำขนาดใหญ่ เท่ากับ 273.12 277.52 และ 280.43 บาท/กิโลกรัม ตามลำดับ และราคาถุงกุล่าคำขนาดกลาง เท่ากับ 224.66 225.78 และ 227.76 บาท/กิโลกรัม ตามลำดับ

สมบัตร สนิทจันทร์ (2547) ได้ทำการศึกษาการพยากรณ์ราคากลิตกัมที่มันสำปะหลัง โดยวิธีอาร์มา มีวัตถุประสงค์เพื่อพยากรณ์ราคาผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง โดยการศึกษาราคากลิตกัมที่มันสำปะหลัง จำนวน 2 ผลิตภัณฑ์ คือ มันเม็ดแข็งและแป้งมันสำปะหลัง โดยใช้ข้อมูลการส่งออก F.O.B. กรุงเทพฯ รายเดือนทั้งหมด 192 เดือน ของแต่ละผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังจากมูลนิธิสถาบันพัฒนามันสำปะหลังแห่งประเทศไทย โดยทำการศึกษาตั้งแต่เดือนมกราคม 2531 - เดือนธันวาคม 2546 ผลการศึกษาพบว่าราคามันเม็ดแข็งและราคางาแป้งมันสำปะหลังมีลักษณะไม่นิ่งจึงทำ

การหาผลต่างลำดับที่ 1 พนว่าราคามันเม็ดแข็งและราคาเป็นมันสำปะหลังมีลักษณะนิ่งที่ระดับ I(1) และในการกำหนดครูปแบบการพยากรณ์เพื่อให้ได้รูปแบบที่เหมาะสมที่สุด โดยการพิจารณาจากเครื่องโลแกรุน พบว่ามันเม็ดแข็งได้รูปแบบ AR(1) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.2152 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 1% และเป็นมันสำปะหลังได้รูปแบบ MA(4) MA(36) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ -0.3347 และ 0.2477 ตามลำดับ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 1% จากผลการตรวจสอบความถูกต้อง พนว่าทุกรูปแบบจำลองมีลักษณะเป็น White Noise ที่การทดสอบ ณ ระดับ 1% และเลือกรูปแบบที่มีค่า Root Mean Squared Error (RMSE) และ Theil's Inequality Coefficient ที่มีค่าต่ำสุด ดังนั้นค่าพยากรณ์ราคาที่ได้พบว่าราคามันเม็ดแข็งส่งออก F.O.B. กรุงเทพฯ รายเดือนตั้งแต่เดือน มกราคม – เมษายน 2547 มีค่าเท่ากับ 82.13 81.93 81.72 และ 81.52 เหรียญสหรัฐต่อตัน ตามลำดับ ราคาเป็นมันสำปะหลังส่งออก F.O.B. กรุงเทพฯ รายเดือนตั้งแต่เดือนมกราคม – เมษายน 2547 มีค่าเท่ากับ 178.76 176.04 179.12 และ 177.53 เหรียญสหรัฐต่อตัน ตามลำดับ ดังนี้เพื่อให้ผลการพยากรณ์จากการศึกษามีความแม่นยำขึ้น ควรทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อราคายิ่งเดินประกอบการพยากรณ์โดยวิธีอาเรميد เพื่อเป็นแนวทางและประโยชน์ต่อเกษตรกรและผู้ส่งออกในการตัดสินใจวางแผนการผลิต และการส่งออกเพื่อ ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

จิรศิริ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved